

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 229. — ŠTEV. 229.

NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 30, 1926. — ČETRTEK, 30. SEPTEMBRA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

OČIŠČENJE OZRAČJA V NEMČIJI

Govori ministrskega predsednika Poincareja ne bodo preprečili zblizanja. — Francoski župani, ki so izgubili službe vsled varčevalnih dekretov, so sklicali sešnanek v Parizu. — Poincarejevo politiko je odobrila kabineta.

BERLIN, Nemčija, 29. septembra. — Govor Poincareja v Bar-le-Duc je očistil ozračje, ki je postalo skrajno napeto vsled njegovega govora v St. Germain. Zopetno omenitev vojne krivde ter reparacij pripisujejo sedaj nemški politični krogi skrajni občutljivosti "moža iz Ruhra" glede teh predmetov in hrepenenju, katero čuti, da olajša svojo lastno vest. Liberalno časopisje je polno upanja, da je nesporazum končan ter daje izraza svojemu zadoščenju, da niso izjave Poincareja ustavile napredka v smeri proti soglasju.

— Naš vstop v Ligo, — je rekel neki predstavljatelj nemškega zunanjega urada, — ni nikakor znamenje, da so končane vse naše zadrege. Obstaja nevarnost, da bo postala javnost, prežeta s takim idealom, pesimistična glede načrta, da se doseže sporazum, kadar se pojavijo nesoglasja. Liga pomenja za nas, da smo dosegli točko, kjer se lahko smoteno razpravlja o težkočah ter jih izgladi, a to vzame dosti časa in potrpljenja.

Radikalno časopisje popolnoma omalovažuje drugi govor francoskega ministrskega predsednika ali pa ga odpravlja s pripombo: — Kaj več bi mogli pričakovati?

Socijalistični organ Vorwaerts primerja Poincareja z grofom Westarpom, nemški nacionalističnim voditeljem ter pravi:

— Francoski ministrski predsednik ni porušil dela, ki je bilo že dovršeno. Znano je, da je politiko, katero je obrazložil v svojem drugem govoru, odobrila kabineta. Ta politika pa se ne vmešava v dogovore v Thoiry. Oblika in ton njegovega govora nosita pečat Poincarejeve individualnosti in prava sreča je, da imamo opravka z Briandom, katerega ločuje glede temperamenta celi svet od njegovega ministrskega predsednika.

Organ Stresemanna, Taegliche Rundschau, pravi:

— Kljub govoru Poincareja napredujemo proti medsebojnemu sporazumu.

PARIZ, Francija, 29. septembra. — Prva določena manifestacija sovražnosti parlamenta napram Poincareju in njegovim radikalnim administrativnim reformam se bo najbrž razvila danes popoldne, ko bo nastopilo večje število senatorjev in članov poslanske zbornice v Parizu na protestnem zborovanju.

Vprizoritelj tega prvega gibanja proti sedanjim vladi, obstoječi iz 125 ali več županov različnih manjših mest Francije, ki so izgubili svoje službe vsled ekonomskih dekretov Poincareja, so bili večeraj zvečer, na predvečer demonstracije, precej nervozni. Odločno stališče, katero je zavzel ministrski predsednik s svojimi tovariši, je nudilo županom in njih pristašem precej snovi za razmislek in vsem senatorjem in poslancem je bilo poslano v zadnjem trenutku obvestilo, da ni njih osebni nastop potreben, če pošljejo pisma, v katerih bodo odobrili namen gibanja.

Župani nameravajo obvestiti Poincareja, da bo vprizorjena proti vladi "ofenziva" kakorhitro se bo sestal parlament, če ne bo preklical odpuštev javnih uradnikov. Parlamentarni opazovalci pa so mnenja, da so napravili župani in njih pristaši resno napako, ko so prenesli svojo zadevo iz delokroga administrativnih zadev ter jo stavili na politično polje. To gibanje ima sedaj vse znake strankarske politike in edini primeren prostor za tak maneuver je poslanska zbornica ali senat.

Ameriški mornarji v Berlinu.

BERLIN, Nemčija, 28. septembra. — Sedemdeset ameriških mornarjev s križarke "Memphis" je dospelo semkaj ter uživajo vsa odlikovanja in predprave odličnih obiskovalcev. Prišli so na povabilo državnega glavnega mesta obširnega programa.

ter hite takorekoč od užitka do užitka. Prvikrat izza svetovne vojne je mesto povabilo člane nekdanje sovražne sile. Berlinčani si na vse mogoče načine prizadevajo, da napravijo gostom bivanje tako prijetno kot le mogoče. Banketi in zabave vsake vrste so del obširnega programa.

POLET V JUŽNO AMERIKO

Skupina ameriških zrakoplovcev pod poveljstvom majorja H. A. Darque in kapitana Ira Eakera bo poletela v Južno Ameriko ter vprizorila par znanstvenih poletov nad različnimi južno-ameriškim republikami.

Evropa nasprotuje amer. filmom.

Filmski kongres, ki se vrši v Parizu, protestira proti "tributu", katerega plačuje Evropa ameriškim filmskim magnatom. — Upati je, da bo dosežen izvedljiv dogovor.

PARIZ, Francija, 29. septembra. — V vedno rastoči meri je postajalo večeraj jasno, da je resnični motiv za prvim mednarodnim kinematografskim kongresom, ki zboruje sedaj v Parizu, poskus, da se stvori evropsko kombinacijo proti amerškemu filmskemu monopolu na tej strani Atlantica.

Dočim se je obdal kongres s programom za povzdig nove umetnosti, si resnično važni evropski proizvajalci filmov, ki prisostvujejo kongresu, posebno oni iz Francije in Nemčije, belijo glave z razkritjem delavnega načrta, ki bi spravil evropske trge zopet v roke evropske filmske industrije.

— Evropa in ostali svet bo plačal v tekočem letu ameriškim filmskim kraljem presenetljivi tribut 2,740,000,000 frankov, — je izjavil večeraj neki delegat.

— Pomislite, gospoda, ta denar zadostuje, da se plača ves beli kruh, katerega zavžijajo Evropejci v enem letu, — je nadaljeval, in navzoči so mu burno ploskali.

— Napraviti moramo konec temu davku. Mi vemo, da lahko napravimo prav tako dobe slike in celo boljše kot so one, katere izdelujejo v Hollywoodu.

Neki angleški delegat, ki je potrpežljivo poslušal vse napade na ameriške filme, se je dvignil ter povedal delegatom, da je prišlo njih jadikovanje žalibog prepozno, v koliko se skuša ustvariti močno kombinacijo proti ameriški kombinaciji.

Ameriške filmske kompanije so preprečile to gibanje s tem, — je pojasnil, — da so trdno povezale nemški filmski trust UFA z delavnim dogovorom, ki preprečuje skoro vsem važnejšim nemškim produkcijskim kompanijam kombiniranje proti ameriškim slikam v inozemstvu.

Znano je, da so si francoski filmski voditelji na vse mogoče načine prizadevali, da organizirajo francosko-nemški filmski trust, približno v istem smislu kot so bili sklenjeni med obema deželama nadaljni trgovski dogovori. Francozi pravijo, da je priznana stvar, da je nemška tehnika prav tako dobra kot ameriška in če bi se tehniko združilo s francosko umetnostjo, podnebjem, scenarji in ozadjem, bi bilo stvorjeno družabništvo, katerega bi ne bilo mogoče poraziti. Francozom pa je skoraj nemogoče napredovati v tej smeri, ker so Amerikanci pričakovali tako gibanje.

Nov upor proti Špancem v Maroku.

Maroški domačini so se zopet pričeli upirati Špancem. — Mejni problem je bil izročen vladama v Madridu in Parizu.

PARIZ, Francija, 29. septembra. — Prvi akutni problem, ki se je pojavil med Francozi in Španci v Maroku, se je razvil pred kratkim v pokrajini Beni Ahmed plemen, severno od Uezana.

Potem ko so Francozi premagali večino plemen, je skušala nek španska kolona zasedeti del plemenske zemlje, nahajajoče se v španski zoni, a zadela na močan odpor domačinov, ki so izjavljali, da so pod protektoratom Francije, ne pa Španske. Deputacija, katero so poslali domačini, naj se zavzame za njih stvar, in zadeva je bila sedaj predložena vladama v Parizu in Madridu, ki jo bosta brez dvoma izročili skupnemu komiteju, ki je bil imenovan na temelju Pariške pogodbe, da uravnava mejna vprašanja.

Pred več meseci je bilo opaziti strah, da se bodo pojavili taki problemi in da bodo dobili resen značaj. Vsled tega je dobila skupna komisija navodila, naj kar najhitrejšje posluša, da prepreči nemire. Ta mejna komisija pa je nameravala delati od iztoka proti zapadu in poteklo bo več mesecev, predno bo dospela do Uezan sektorja, v bližini Atlantika. V tem slučaju je treba uveljaviti začasnno odločitev, da se prepreči razširjenje nemirov.

"Uboga" Francija obožuje Poljsko.

LENINGRAD, Rusija, 29. septembra. — Soglasno s poročili, ki so prišla v tukajšnje sovjetske mornariške kroge, bo dobila Poljska od Francije petnajst bojnih ladij, obstoječih iz ene oklopne križarke, dveh torpednih čolnov in dvanajst podmorskih čolnov.

Prebivalstvo Hartforda.

HARTFORD, Conn., 28. septembra. — Prebivalstvo mesta Hartford znaša sedaj 173,111 duš ali devet tisoč več kot v preteklem letu.

Po mnenju izvedencev je najboljšje, kar more upati evropska filmska industrija, skleniti serijo delavnih dogovorov med ameriškim in evropskim filmskim kompanijami. Potom teh dogovorov naj bi Amerikanci privolili predstavljanje gotovih evropskih slik v zameno za ameriške filme, katere kažejo tukaj.

Novi načrti grških politikov.

Ministr. predsednik general Kondilis je ponudil svojo resignacijo ali pa nadaljni obstoj kabineta, dokler ne bo imenovan nov kabinet.

ATENE, Grška, 29. septembra. Konferenca strankarskih voditeljev, ki se je vršila večeraj, se je udeležil tudi predsednik Kondiris in razven njega so bili navzoči tudi naslednji prejšnji ministrski predsedniki in sedanji vladni uradniki:

General Kondilis, ministrski predsednik; general Gonatas, Kafandaris, liberalci; Papanastasio, republikanec; Sofulis, Mihalakopoulos, liberalci; Zavitsianos, narodni unionist; general Metaxas, skrajni rojalist; Tsaldaris, popularni rojalist in Demetris, unionist.

Pred konferenco je sprejel predsednik dve delavski deputaciji, ki sta se zavzeli za sprejem proporcionalnega zastopstva pri bodočih volitvah.

Konferenca je trajala pet ur in pol. Razpravljali so o sistemu volitev ter o resignaciji sedanjega kabineta. Konferenca je bila na enak način razdeljena glede vprašanja proporcionalnega zastopstva ter ohranitve večinskega sistema. Pet članov je bilo za to, da ostane sedanja vlada v uradu do časa po volitvah, dočim so zahtevali trije člani takojšnjo resignacijo sedanjega kabineta ter formacijo novega.

V namenu, da pusti predsedniku prosto roko je general Kondilis ponudil svojo resignacijo, a namignil, da bo ostal v uradu, če želi predsednik tako. Odločitev predsednika bo objavljen najbrž danes.

Krožijo govorice, da se bo armada vmešala v volitve, vendar pa se glasi z druge strani, da se ne bo in da bo sprejela izid volitev, neglede na to, kdo bo zmagal.

Angleški majnarji bodo sklenili mir.

Angleški premogarji so pripravljeni skleniti mir, a ministrski predsednik Baldwin ne more prisiliti lastnikov premogovnikov k popustu.

LONDON, Anglija, 28. septembra. — Važna debata glede stavke v angleških premogovnikih, ki se je vršila večeraj v poslanski

POVIŠANJE PLAČ V SOVJETSKIH INDUSTRIJAH

Ljudski komisarji razmišljajo o politiki, proti nasvetu narodnih ekonomov. — Povečanje znaša 15 odstotkov. — Opozicija nadaljuje z agitacijo. Povišane plače baje ne povišajo produktivnosti. — Brez vsake cenzure.

RIGAG, 29. septembra. — Povišanje delavskih mezd, o katerem se že dolgo časa razpravlja, je bilo uveljavljeno sedaj v splošnih panogah sovjetskih industrij, vključno premogarsko industrijo, kovinsko, tekstilno, kemično ter železniške delavce.

Tekom razprav komisije, ki je razmišljala o vprašanju, so izjavljali ekonomski, da ni nobene ekonomske upravičenosti za taka povišanja. Dovoliti taka povišanja bi pomenjalo razveljaviti pred kratkim objavljeno politiko, da se zniža cena s tem, da se skrči industrijske izdatke. Razventega so pokazale izkušnje sovjetske Rusije v preteklosti, da povišane plače ne povišajo produktivnosti dela.

Vspričo bližajoče se strankarske konference pa so zmagali politični pomisleki in sklenjeno je bilo povišati plače kot najboljšo metodo za zmanjšanje upliva opozicije, ki je izkoriščala nezadovoljstvo med delavci. Vsled tega so sprejeli sovjetski ljudski komisarji mezdni dekret, a stavili pogoj, da se industrijske in administracijske izdatke skrči za petnajst odstotkov.

Opozicija na drugi strani pa je nadaljevala z agitacijo med tvorničskimi delavci ter izjavljala, da bo majhno povišanje porabljeno za prispevke, katere bodo morali plačevati delavci v sklade različnih sovjetskih družb.

Krožijo govorice, da so predložili voditelji opozicije centralnemu komiteju komunistične stranke definitivno zahtevo glede udeležbe pri konferenci. Obstajala bo prostost razprave ter se ne bo cenzuriralo objavljenih poročil glede razprav, kot se je zgodilo na julijski plenarni konferenci, ko je imel Dzerzinski svoj zadnji govor. Takrat je cenzor izbrisal vse opozicijske govore.

Če ne bo njih zahteva sprejeta, bo opozicija odšla ter skušala organizirati lastno konferenco.

zbornici, je poglobila vtis, da ni še pričakovati konec konflikta.

Tekom debate je priznal ministrski predsednik Baldwin, da so napravili premogarji prve korake v smeri proti miru. Rekel pa je v nadaljnjem poteku svojega govora, da ni mogoče prisiliti lastnikov k popustu in da je dospela vlada na konec svojih posredovalnih poskusov.

Finančni minister Churchill je izjavil, da je nadaljevanje konflikta po njegovem mnenju izključno le krivda lastnikov v premogovnikih, ki so odklonili prošnjo vlade, naj se udeležijo tristranske konference med delavci, lastniki in vlado.

Koncem svojega govora pa se je obrnil Churchill na premogar-

je, naj se vrnejo na delo pod pogoji lastnikov.

Ramsay MacDonald je izjavil, da bo morala vlada konec oktobra na temelju sedanjih izsledov obnoviti izjemne postavke, za kojih sprejem je bil parlament sedaj sklican. Ta izjava hoče pojasniti, da bo stavka trajala najmanj še en mesec.

V strahu pred kugo.

VALPARAISO, Chile, 29. septembra. — Slučaj domnevane bubonske kuge so razkrili na krovu parnika "Guyas", ki je dospel večeraj semkaj iz Euzadorja. Pacijeta so prevedli v bolnico, in parnik so stavili pod karanteno.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba uga jala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korigrist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din.	500	\$ 9.45	Lir 100 \$ 4.35
Din.	1,000	\$ 18.60	Lir 200 \$ 8.40
Din.	2,500	\$ 46.25	Lir 300 \$12.30
Din.	5,000	\$ 92.00	Lir 500 \$20.00
Din.	10,000	\$183.00	Lir 1000 \$39.00

Za pošiljatelj, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesek primeren popust.

Nakazila po brzojavnem listu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

Posebni podatki.

Pristojbina za izplačilo ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25.— ali manj znesek 75 centov; od \$25. naprej do \$500. po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po posebnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado		\$6.00
Za pol leta		\$3.50
Za treti leta		\$1.50
Za treti leta	Za treti leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

LIGA NARODOV

Zborovanje Lige narodov se je zaključilo v Ženevi. Zborovanje je predsedoval jugoslovanski zunanji minister Momčilo Ninčič, kar smatra Jugoslavija za veliko odlikovanje.

Ob tej priliki je bila sprejeta v Ligo nemška republika kot enakovredna tovarišica Francije, Anglije, Japonske in Italije.

Španski se je to pod nos pokadilo in je odstopila. Istotako tudi Argentina.

Združenih držav še ni v Ligi in jih ne bo tako zlepa. Tudi sovjetska Rusija ni članica Lige narodov. Ne zato, ker je nočejo, pač pa zato, ker smatra Ligo za največji humbug, kar se jih je izcimilo iz versailske mirovne pogodbe.

Med Nemčijo in Francijo je bilo pri tej priliki ustvarjeno nekako bratstvo.

Zapečatila sta ga s svojimi frazami Stresemann in Briand. Stresemann je vsled tega naletel pri Nemcih na odločen odpor, Briand pa pri Francozih. Nad petdeset let starega sovraštva ni mogoče izbrisati s par komplimenti in s kopico priljubljenih fraz.

Ko je bilo zborovanje končano, je priredil jugoslovanski zunanji minister dr. Momčilo Ninčič delegatom sijajno pojedino.

Pojedina se je vršila v najboljšem ženevskem hotelu. Navzočih je bilo dvesto diplomatov in Stjepan Radič.

Pojedina je bila tako sijajna, da je presegla vsa domnevanja in pričakovanja. Na mizo so nosili najzbranejša jedila in pijačo; nastopali so slavni peveci in godbeniki.

Za zabavo je skrbel Stjepan Radič, ki je hodil od diplomata do diplomata ter razpravljal o macedonski politiki.

Kot omenjajo poročila, so ga vsi z velikim veseljem poslušali.

Ples je trajal do ranega jutra, nakar so se diplomati razšli.

Diplomati se bodo vrnili domov ter pripovedovali svojim vladam o svojih uspehih:

— Prekanil sem jih, Francoze, — bo rekel Stresemann.

— Nemčijo lahko krog prsta ovijemo, — bo rekel Briand.

Beneš bo povedal tatičku Masayrku, da mu je v slučaju kakih homatij z Nemčijo ali Rusijo zajamčena francoska pomoč.

Lord Cecil bo sporočil, da je Anglija s svojim molkom zmagala in da se že vsaj zaenkrat ne bo nihče protivil njenim imperijalističnim težnjam.

Romuni so na hodniku uveljavili prijateljstvo z Italijani ter sklenili zvezo, ki je naperjena proti ostalim članom Male antante.

Jugoslavija je plačala banket in s tem izkazala veliko uslugo vsem udeležencem.

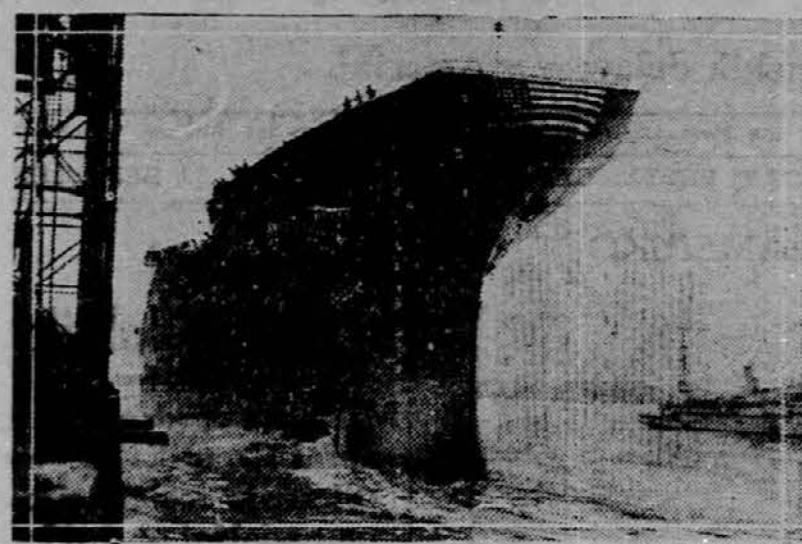
Jugoslovanski diplomati bodo reportirali: — Zborovanje nam ni prineslo posebno dobička, toda banket je bil nekaj izvrstnega.

— Osobito šampanjace i kaviar, — bo dostavil Stjepan Radič.

Taki so kot naši ljudje, ki se udeležijo cerkvenega žeganja.

Žeganje je hitro pozabljeno, ples, ki je sledil žeganju, pa še dolgo roji po glavi.

BOJNA LADJA — PRISTAJALIŠČE AEROPLANOV

Pred kratkim so spustili v morje najnovejšo bojno ladjo "Lexington", ki bo imela na svojem krovu prostora za par ducatov aeroplanov. Ladja bo prihodnje leto popolnoma dograjena.

Dopis.

Cleveland, Ohio.

Dramatično društvo "Ivan Cankar" je otvorilo letošnje sezono z Cankarjevim delom "Kralj na Betanjo". Igro je režiral Vatro Gril, kar je bilo tudi očitno pri posameznih igralcih, ki so nastopali v težkih vlogah, ki jih zahteva ta igra. Osebe v glavnih vlogah so bile pravilno izbrane. Režiserju se ni "posrečilo", da bi izbral prave karakterje, ampak kakor je bilo videti, je poklical tiste ki odgovarjajo enakim nastopom.

Doktor J. Mally kot "Kralj na Betanjo", Edwin Primožič kot Maks, Miss Irma Kalan kot Nina, so bili zamišljeni in posebljeni Cankarjevi karakterji, vlovečeni v njegovem delu. Približevali in dosegali so popolnost v svojih nastopih tako čvrsto in globoko zamisljeno, da se je moral gledalec uživati v prizore in prehode. Na odru ni bilo več Dr. Mally-a, ne Primožiča in ne Miss Kalan, ampak samo Kralj na Betanjo, Maks in Nina.

V harmoničnem soglasju pa se je vezala beseda Francke (Mrs. Debevec) z prej omenjenimi. Stala je pred njimi kot opora, v katero se je opiralo delo njih mojstrskega izražanja. Blagoslov te igre pa je bil v dobrem in vaškostem duhovniku, kateremu je bilo vseeno, ali pogleda "Kralja na Betanjo" kot luno na nebu, v veliki razdalji, ali kot isto luno v navadni in blatni mlakuzi. Nema je vseeno, če on popravi farovž ali blev, ali pa hlev in potem farovž. Menda je E. Gorše izgrešil

svoj poklie, fajmster je res tak, da ga imajo vsi radi. Ostale vioge, kot priveski in zagajzle, so bile dobre, približevale pa so se izrazovitosti, ker so jih vodilne vloge silile v ospredje. Kralj pa je bil zvezda večera.

Z otvoritvijo letošnje sezone čutimo, da bo letos dosti več napredka, dobre volje in prave pridnosti pri igralcih. Trije režiserji več vedo in znajo, kot pa samo en režiser, tisti pa samosvoj in brez potrebne podlage in znanja, igralci pa prepuščeni sami sebi. Režiser ne more biti tisti, ki zna predstavljati kulise in zabijati žeblice, režiser mora imeti dosti podlage še boljše je skušnja dolgih let.

Pogrešali smo le ta večer smisel 50-letnice Ivan Cankarjevega rojstva. Veliko se sliši o društvu "Ivan Cankar", toda dobi se morebiti član tega društva, ki bi ne poznal Ivan Cankarja, če bi mu pokazal sliko. V dvorani bi lahko na kakem primernem prostoru razobesili sliko našega pisatelja. Ne bi bilo tudi napačno, ako bi nam povedal kdo nekoliko iz njegovega življenja, potem nekoliko razlage o igri sami, da bi mogli ljudje bolj pazno slediti razvoju na odru. Enaki dodatki bi dali boljše lice, oglaševani 50-letnici njegovega rojstva ter tudi postavili našega pisatelja v boljše spoznavanje.

Take pomembne obletnice ne smejo mimo nas, ne da bi se ustavili in pomislili, kaj praznujemo in proslavljamo.

Poročevalec.

Novice iz Jugoslavije

Smola sodnika, ki je nameraval na pravniški kongres v Ljubljano.

Iz Subotice poročajo: Tudi sreški sodnik dr. Martin Klunič je nameraval s svojo soprogo odptovati na pravniški kongres v Ljubljano. Da pridobi na času, je krenil preko Bogojeva. Ker se vrši tamkaj prestop iz vlaka v vlak s pomočjo motornega čolna, je moral tamkaj del časa čakati. V gneči je zapazil, da mu je izginila denarnica, tako da je ostal brez vsakih sredstev. Ni mu preostajalo drugega, kakor da si je izposodil za povratek potrebno svoto, nakar se je s svojo soprogo vrnil v Subotico.

Njegovo denarnico so našli kasneje v stranišču vagona, s katerim se je sodnik pripeljal v Bogojevo.

Samomor Slovenke v Beogradu.

V hotel "Podrinje" v Beogradu je prišla neka Ljubljanka in naročila skromno sobo v prvem nadstropju na dvorišču. Bila je precej siromašno oblečena, z obrazom pa ji je odsevala velika potrost. Izjavila je, da se piše Marija Šmit in da je rojena leta 1886. Povedala pa je napačno ime, kakor se je pozneje izkazalo.

Službojoča ponočna sobarica ni vso noč opazila ničesar sumljivega. Slovenka je pred odhodom k počitku še izjavila, da bo spala malo dalje, ker je precej izmučena in se zato zanjo ni nihče brigal. Ker pa ni še do drugega popoldne prišla iz sobe, se je hotelakemu slugi zabilil sum, da najbrže ni vse v redu. Odprl je zato siloma

vrata in se mu je nujil pri tej priliki strašen prizor. Ženska je ležala vsa skrcena na postelji. Glavo je imela nagnjeno čisto do nog, kar dokazuje, da so bile bolečine zelo hude. Na nočni ormariči poleg posteje je bila steklenica kisle vode, zraven pa steklenica, v kateri je bilo še nekaj lizola. Nesrečnica je bila mrtva.

Ko je prišla v hotel tehniška policija, da samomorilko fotografira, je spoznal neki orožnik iz notranjega ministrstva v njej Nežo Tavčar, veziljo po poklicu, ki je stanovala že dalj časa v Beogradu.

Po njegovem mnenju se je odločila za obupni korak najbrž vsled brezposelnosti.

Nepošten najditelj.

V Banjaluki v Bosni je našel te dni delavec Milan Frančič v bližini poslopja mestne komande dežarnico z 8000 Din. gotovine, katero je izgubil neki vojaški zdravnik. Ves srečen, da je napravil tako dober plen, se je vsedel v kočijo in se odpeljal iz mesta v svojo rojstno vas. Toda njegovo veselje ni trajalo dolgo časa. Vse je namreč opazil neki drugi delavec, ki je prijavil nato dogodek bližnjemu stražniku. Frančiča so že na poti ustavili in preiskali. V resnici so našli pri njem denarnico z denarjem, ki so ga vrnili lastniku, nepoštenega najditelja pa ovadili sodišču.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Novice iz Slovenije.

Uboj finančnega stražnika ob severni meji.

V torek 7. septembra je bil ubit na jugoslovanski meji, v gozdu pri Čeršaku, stalni finančni pripravnik Janko Resnik. Resnik je šel dopoldne na službo na mejo. Ko je pretekla 13. ura, se proti običaju ni vrnil z službe. V prvih trenutkih na to niso polagali nikake važnosti, ker so pač domnevali, da je naletel na tiho-tapee, ter jih zasledoval. Šele kasneje je postala Resnikova odsotnost sumljiva, zlasti, ker so nekateri ljudje videli tekom popoldneba v Št. Ilju dva moška, ki sta se obnašala prav sumljivo in so se takoj raznesle govorice, da morata biti v zvezi s pogrešaneom.

Zato je še isti večer ob 19. uri starešina finančnega oddelka v Čeršaku aviziral vse razpoložljive organe, ki so odšli takoj na poizvedovanje. Radi mrake v gozdu pa so bila vsa poizvedovanja za enkrat brezuspešna. V sredo dopoldne je sreski upravnik Franc Gabrešek sestavil nato s pomočjo domačinov občine Čeršak in šentiljskih orožnikov dve skupini, ki sta šli iskati pogrešane v gozd.

Najprej je našel starešina na neki stezi čepico pogrešanega, takoj nato pa gostilničar Vavpetič in finančni stražnik Tomašinko. Resnika samega v jarku pod omenjeno stezo v kleečem položaju in glavo v vodi. Bil je mrtev. Na hrbtu je imel meč krvavih ran, na desnem zapestju je bilo polno strjene krvi, istotako po temenu in tilniku. Okrog njega je bilo vse razmetano in krvavo, iz česar se da sklepati, da se je vršil na tem mestu ljut boj. O službenem orožju, t. j. puški in bodalu ni bilo sledu.

Sodna komisija je ugotovila, da je dobil Resnik s topim orožjem rano po glavi in senci, z ostrim orožjem pa pod desno lopatico in so mu bila predrtja pljuča. Radi notranjih ran je izkrmavel in umrl tekom desetih minut. Niti najhitrejša zdravniška pomoč mu ne bi rešila življenja.

Pri truplu so našli v listju za-grebeno uro. Janko Resnik je bil 36 let star, samec, sin župana v Moravčah, v službi jako vesten ter znan neustrašen mož ki bi moral v kratkem postati vodja oddelka.

Drzna tatvina.

V hišo Antona Potočnika v Kozarjah je vlomil pred dnevi ponoči neznan predrzen potepuh. Posrečilo se mu je, da se je splazil v družinsko sobo in odnesel več moške obleke, veliko perila in srebrno moško uro. Vrednost plena znaša okrog 3000 Din.

Ogenj v Štepanji vasi.

Zvečer je nastal v šupi posestnika Kladnika velik ogenj. Plameni so se bliskoma razširili in v nekaj minutah objeli cel skedenj. Bila je nevarnost, da se ogenj razširi tudi na sosesčino, kar pa so domači preprečili z neumorno požrtvovalnostjo. Po daljšem naporem delu se jim je posrečilo požar lokalizirati, akoravno je požorela šupa skoro do tal. Ogenj je bil popolnoma udušen okrog

polnoči. Delo je bilo težkočeno, posebno radi tega ker je bila domača brigalna preslaba, da bi se mogla črpati voda iz Gruberjevega prekopa. Vodo so moralni ljudje donosati v skafih iz vrnjakov. Ogenj je napravil okrog 10 tisoč Din. škode.

Padel z okna I. nadstropja.

18 mesecev stari sinček narednika godbe dravske divizije Franceta Beraneka se je igral z ostalimi otroci na hodniku I. nadstropja v kralja Petra vojašnici. Okrog 18. ure se je otrok odstranil. Kmalu nato pa je našla neka ženska nezavestnega pod oknom na cestnem hodniku.

Otrok je med igro odšel v sobo, kjer je splezal med okno, a je izgubil ravnotežje in treščil na tla. Pri padcu se je močno pobil na glavi in ramah. Starši so otroka takoj odnesli v javno bolnico.

Z nožem.

V mariborsko bolnico so pripeljali delavca Jožo Zunerja, ki je bil zaposlen v pekarni na Pragerskem. Na praznik je popival v vasi Jablenje in se zapletel v neki gostilni v pretep, pri katerem je dobil v desno oprsje tako hudo rano z nožem, da so ga morali prepeljati v mariborsko bolnico.

Isti dan so pripeljali v bolnico tudi Franceta Pečnika, 37. letnega kovača iz Hostinje vasi pri Slivnici, ki je veseljavil v gostilni Princ. Tudi tam je nastal prepri med očetom in sinom. V istem času je imel gostilničar v roki nož. Franc Pečnik mu ga je hotel iztrgati, pri tem pa je postopal tako nerodno, da se je zabolel v levo nogo in si prerezal glavne žile.

Marghera.

Tako se bo imenovalo novo ogromno pristanišče pri Benetkah. Dela se vršijo že par let nepretrgano in vlada odšteva za nove Benetke velikanske svote. Pred nekaj dnevi je bil odoboren nov načrt za "industrijsko pristanišče" pri Benetkah in porabili se bodo zopet zneski, pred katerim se v Trstu in na Reki kar tresejo, češ, ve gorenji jadranski promet bodo zavzele Benetke! Vest o novih delih v Margheri je došla baš potem, ko so rimskim ministrom v Trstu in na Reki dopovedovali, kako sta ti dve pristanišči potrebni poprav in ureditev...

Mučne bolečine

v mišicah vam olajša in otekline odstrani

SEVERA'S
GOTHARDOL.

Priljubljen in zanesljiv hišni liniment. Dokaz njegove koristnosti je uspešna vporaba zadnjih 46 let.

Čena 30 in 60 centov.

Vprašajte zanj v lekarnah.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Po 4% obresti
za vloge na

SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Peter Zgaga

Rojak je bil napisal dolg dopis o dobro uspeši veselici.

Poročal je, da je nastopila slovenska godba in posebno pohvalil tudi pevce, ki so peli krasne narodne pesmi.

— Jako mi je ugajal kvartet — je pisal — še boljše je bil pa pintet dveh rojakin, ki sta zapeli dve pesmi ter želi burno odobravanje. Pintet!...

Kaj takega še nikdar nisem slišal. Kakšna zver je to — pintet? Pisal sem rojaku in dobil naslednji odgovor:

— Vem, da si precej za luno, Zgaga, da si tako daleč, si pa nisem mislil. Torej ne veš, kaj je pintet? Najbrž ne poznaš manjše mere kot je kvart. Štirje so kvarteti. Če sta dva, je pa pintet, kajti pint je bil vedno in bo vedno polovica kvarta...

Vodstvo Antisalonke lige je izdalo naslednjo izjavo:

Volsteadova postava je prvi blagoslov za prebivalstvo.

— Tako je! — so vzklíkili butlegari soglasno in bučno zaploskali.

Ostalo prebivalstvo je pa sklonilo glave ter si mislilo svoje.

Pred kratkim se je vršilo na Španskem ljudsko glasovanje.

Pri ljudskem glasovanju je dobil diktator Primo de Rivera velikansko večino.

To je umevno. Kajti vsak, ki bi za diktatorja ne glasoval, bi bil smatran za izdajalec domovine.

Za izdajalec domovine so pa določene smrtne kazni.

Laški diktator Mussolini ima čez glavo dela z državnimi posli.

Tako je zaposlen, da se niti za svojo družino ne more več brigati in da živi ločeno od svoje žene.

Vsak dan si pa vendar utrga par trenutkov, da pogleda fotografijo svoje žene.

— V tem oziru bi jaz prav rad menjal z njim — je rekel dragi rojak v Donwtounu.

Zimska obleka za žensko bo tehtala osem do deset unč. Tako predpisuje moda.

Par unč tehtajo uhani, par unč ročna torbica, ostalo teže bosta pa najbrže dopolnila šminka in puder.

Bivši francoski ministrski predsednik Clemenceau je napisal knjigo, ki nosi naslov "Civilizacija".

Jaz ne vem, kakšni nauki so v nji.

Kdo ve, če sta knjigo prečitata tista dva francoska častnika, ki sta pred uar dnevi meniči tebičine utrelila tri miroljubne nemške kmete?

Mrs. Hall, ki je obdolžena umora svojega moža in njegove ljubice, je rekla časnikaškim poročevalcem:

"V državi New Jersey ni prostora za poštenjake človeka. Takoj po procesu se bom izselila".

O, v državi New Jersey je dosti prostora za poštenjake in nepoštenjake. Če je Mrs. Hall nedolžna, se ji ni treba nikamor seliti.

Če pa ni nedolžna, se mora zahvaliti državi, ker jo je pustila dolga štiri leta mirno živeti v svoji sredini.

Ko se je izjalovil napad na Mussolinija, je poslal slovenski poslanec dr. Wilfan laškemu diktatorju naslednjo brzojavko:

"Čast mi je tudi imenoma slovenskega prebivalstva pridružiti se narodni radosti, pošiljajoč spoštljive čestitke."

Narodna dolžnost vsakega slovenskega poslanca v zasedenem ozemlju naj bi bila, vzdržati se napram laškemu diktatorju vseh izrazov simpatij, bodisi v dobrem, bodisi v slabem pomenu.

Marsikdo bo rekel, da to uljudnost zahteva.

Da, uljudnost zahteva marsikaj, toda Mussolini ne pozna nobene uljudnosti in nobenih simpatij z našim križanim narodom v Primorju.

Velikanski vihar v luki Vera Cruz.

Hurikan, sličen onemu v Floridi, je obiskal mehiško pristaniško mesto Vera Cruz. — Ladje so se potopile v pristanišču. — Poročajo o veliki škodi na lastnini ter o izgubi številnih življenj.

MEXICO CITY, Mehika, 29. septembra. — Tropični hurikan je obiskal včeraj ponoči pristanišče Vera Cruz ter povzročil mesto veliko škodo. Več ladij v pristanišču je bilo potopljenih in številni mornarji so baje utonili. Izgube življenj v mestu niso še znane, vendar pa se glasi, da so velike.

Vihar je podrl mala lesena poslopja, in voda je preplavila mesto. — globine petih čevljev, potem ko je porušila pomole, kojih namen je ustavljati valove. Preplavljen je tudi kolodvor v centralnem delu mesta.

Ker so v središču mesta poslopja močno zgrajena se ne domneva, da so bila poškodovana a uničeni ho bila poslopja lažje konstruirati, kajti hurikan je baje divjal z naglico stotih milj na uro. Hurikan je trajal dve uri ter se obrnil nato proti severu.

Vse brzojavne in telefonske zveze so pretrgane. Vse močne statike, povzročene od viharja, ni mogel radio v mehiškem glavnem mestu stopiti v stik s postajo v Vera Cruz.

Poznejša poročila mehiškega železniškega brzojavnega urada pravijo, da je bila nesreča hujša kot se je izprva poročalo. Brzojavka ugotavlja, da je dosti mrtvih in ranjenih in da je mesto brez luči in električne sile.

Parnika San Juan in Anahuac sta se baje potopila v pristanišču. Potopile so se tudi štiri manjše jadernice.

Nadaljnji hurikan napovedujejo in vremenska poročila pravijo, da bo ta hurikan, ki je na poti proti Vera Cruzu, močnejši kot pa je bil prvi.

Potniki, ki so dospeli v mehiško glavno mesto z vlakom, ki je odšel včeraj zjutraj ob sedmih iz Vera Cruza, so izjavili, da je hurikan še vedno divjal, da je bilo mesto praktično pod vodo in da je odnesel veter strehe številnih hiš.

Sprevodnik vlaka, ki je došel v Orizabo, potem ko je odšel iz Vera Cruza opoldne, ko se je vihar že izdivjal, je ugotovil, da ni imel Vera Cruz do časa odhoda vlaka nikakih poročil glede izgub življenj. Vsi brzojavni drogovi na razdaljo 14 kilometrov so bili uničeni. Hurikan je še vedno poteval proti zapadu. Lesene kočice ob železniških tračnicah so bile porušene in hurikan je potoval smeri proti glavnemu mestu.

Nekako ob desetih zjutraj je bil kabelski urad v Vera Cruzu, nahajajoč se na glavni cesti, pol mlje proč od pristanišča, preplavljen se tri čevlje globoko vodo. Pihal je močan veter, dež je padal in visoki morskali valovi so hrumeli preko pomolov.

V tukajšnjih krogih domneva, da je trpelo mesto velikanske izgube na življenjih in lastnini. Izven trgovaškega okraja, kjer so poslopja solidno zidana, je večina poslopij zgrajena iz lahkega materiala ter se vsled tega domneva, da so bila ta poslopja večinoma uničena.

Pozno včeraj zvečer niso dospela še nikaka poročila iz mest v bližini Vera Cruza, ker je vihar poškodoval brzojavne zveze v notranjosti dežele, vendar pa je jasno, da mora biti preplavljen del nizke zemlje do gričev proti zapadu.

Vrjetno je, da je močno trpelo pristanišče v Alvarado, ker je popolnoma odprto morskim viharjem. Nikakih poročil ni še iz Puerto Mexico, ki leži na odprti nizki obali in to je dalo povod strahu, da je bilo popolnoma uničeno.

GALVESTON, Texas, 29. septembra. — Hurikan, ki je zadaj Vera Cruz povzročil škodo, kat-

Zagonetna smrt mladega dekleta.

Deček je našel truplo elegantno oblečene neznanke naslonjeno na neko hišo na istočni dvanajsti cesti v New Yorku. — Nikak roparski umor.

Truplo elegantno oblečene mlade deklice so našli danes zjutraj naslonjeno ob zid hiše 425 na istočni 12. cesti v New Yorku, in policija domneva, da je postala deklica žrtev umora, čeprav ne kaže nobenega znaka nasilja. Bila je stara kakih 22 let ter lepotica, najbrž židovskega ali italijanskega izvora. Truplo je bilo naslonjeno tik poleg stopnice na zid. En čevljev je ležal poleg nje na tlaku. Ker niso videli nikakih ran na njenem telesu, so pričeli domnevati, da je bila tekom avtomobilske vožnje najprej omamljena in da so jo pozneje njeni spremljevalci odnesli ven ter naslonili na zid.

Neki deček je našel truplo ter obvestil policista Radke-a in Rowland-a, ki sta takoj poklicala dr. Moylesa iz Bellevue zolnice.

Zdravnik je izjavil, da je deklica že dalj časa mrtva. Truplo so prevedli pozneje na policijsko stražnico na peti cesti, in še tekom današnjega dne bo izvršeno raztelesenje, da ugotove vzrok smrti.

Da ne gre za roparski umor, je razvidno iz tega, da je imela na roki prestan z demantom in da se je nahajal v njeni ročni torbici denar. V ročni torbici so dobili tudi trgovsko vizitnico klenarja Kartum & Rotman na zapadni 28. cesti. S pomočjo te vizitnice upajo identificirati mrtvo deklico.

Drugače ni imela pri sebi ničesar, kar bi ugotovilo njeno identičnost.

Krvavo dejanje v Palatinatu.

GERMERSHEIM, Renski Palatinat, 28. septembra. — Neki bavarski vladni komisar je ravno kar zaključil preiskavo glede streljanja, tekom katerega sta dva francoska častnika ustrelila tri domačine.

Izkazalo se je, da sta se dva francoska poročnika v civilu sprla s čevljarjem Holtzmannom in da sta ga brez nadaljnega težko ranila.

Dva nadaljna meščana, ki sta bila priči dogodka, sta sledila Francozom, da ugotovita njih identičnost. Ko sta videla oba Francoza, da jo zasledujejo, sta se obrnila, ter prišla zopet streljati. Eden teh zasledovalec je bil takoj mrtev, drugi pa težko ranjen.

Razburjenje prebivalstva vsprlo tega dogodka je velikansko, posebno ker je vprizorila francoska posadka že prej brutalne izgrede.

Oba poročnika sta bila aretirana na povelje francoskih vojaških oblasti.

Vdova Joachima se je poročila.

BERLIN, Nemčija, 28. septembra. — Vdova najmlajšega sina prejšnjega kaiserja se je poročila včeraj z Johannom Michael von Loen, edinim sinom Hans von Loena, dvornega maršala v Anhaltu. Prine Joachim je izvršil leta 1921 samomor.

ro cenijo na pet milijonov pezov ali \$2.500.000 soglasno s poročili, katere je dobila Vseameriška kabelska kompanija od svojega urada v Vera Cruzu. Številno hiš je bilo porušeni in nadaljne je dvignil vihar z njih temeljev. V prvotnih poročilih na kompanijo so se glasilo, da ni zaznamovati nikakih izgub človeških življenj. Vihar je izbruhnil zjutraj ter je pomehal krog pokane. Vse ceste so preplavljene.

NAJBOLJŠI AMERIŠKI PLAVALKI

Na razstavi v Philadelphiji nastopa Miss Gertruda Ederle (na desni) in Miss Aileen Riggan. Prva se je proslavila s tem, da je preplavala Angleški kanal, druga pa zna izborno skakati iz velike višine v vodo.

ŽIVALI KOT PACIENTI

V angleškem kralj. zdravniškem društvu je predaval živinozdravnik T. Hobday o tesni zvezi med zdravništvom in živinozdravstvom ter naglašal, da se je lečenje živali zadnja leta tako specializiralo, da so živinozdravniki ugotovili pri nekaterih živalih celo naravnost in histerične napade. Psihologija konj in psov zasluži, da ji posvete znanstveniki čim večjo pozornost. Zanimivo je, da študirajo veterinarstvo zdaj tudi ženske, ki bodo imele gotovo velik uspeh v lečenju domačih živali, osobito mačk in psov. Ženske imajo kot živinozdravnice pred moškimi to prednost, da si lažje pridobije naklonjenost živalskih pacientov.

Diagnoza bolezni je pri živalih v gotovem pogledu težja kot pri človeku, ker žival ne zna povedati ali pokazati, kje in kaj jo boli. Živinozdravnik se mora zanašati samo na svoje opazovanje in na to, kar mu pove lastnik dotične živali. Drugače je pa stalise živinozdravnika lažje, ker ga živali ne speljejo na napačno pot, kakor se to dogaja pri ljudeh, ki radi pretiravajo z opisovanjem svojih bolezni. Pri živalskih operacijah se rabi kloroform, ki omogoči operacijo brez bolečin. Notranje telesne poškodbe spozna zdravnik s pomočjo roentgenovih žarkov. — Nekateri živali, zlasti mladi psi, radi požirajo žebličke in druge trde predmete. Predavatelj je odstranil operativnim potom več novčičev iz želodca nekega psa. Nekoč je operiral jazbecarja, ki je imel v želodcu 18 majhnih žebličkov. Nekateri bolezni pridejo z domačih živali tudi na človeka. Posebno nevarne so garje, ki jih imajo čisto mačke, psi in teleta.

Velik napredek se opaža pri živalskem zobozdravništvu. Psom plombirajo zobe ali pa celo pravljajo odnosno nadomeščajo vse zobovje. Ako pes oslepi, mu da lahko gospodar vstavi stekleno oko. Na ostanke amputiranih udov pritrudi živinozdravnik domači živali proteze, kakor pri človeku. Nekateri psi se znajo z umetno nogo imenitno braniti proti napadom zdravih psov. Zelo težko je dajati domačim živalim lekarstvo. Ako hočemo psa preslepiti, da ne zavoha lekarstva, mu moramo dati prašek ali pilulo s kako jedjo, ki mu gre posebno v slast. Z zelo učinkovitimi zdravstvi je treba ravnati pri živalih previdno, ker se čisto pripeti, da vpliva lekarstvo na dve živali različno. Tako uspava na primer morfijski pas v par minutah, dočim povzroči pri konju ali mački delirij.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDA. DRŽAVAH

FILZOF PRED SODIŠČEM

Ivan Madle se je moral te dni pred dunajskim sodiščem zagovarjati zavojo svojega surovega obnašanja napram ženi. Razvil se je naslednji dialog:

Sodnik: Ali ste bili že kdaj kaznovani?

Obtoženec (visokomerno): Moje kazni se te stvari ne tičejo.

Sodnik: O pač. Zdi se mi, da ste se pred razpravo malo okrepčali, he? Obtoženi ste, da ste tolkli svojo ženo.

Obtoženec: Ja, gospod sodnik, če bi imeli tako gospodinjstvo v hiši, bi ravno tako napravili kakor jaz.

Sodnik: Slišite, prenehajte s tem tonom, sicer pojedete na mestu v zapor. Torej kako je bilo: Ste tepli svojo ženo?

Obtoženec (se prisiljeno vlnudnostjo): Svojo ženo sem nabil, ker se je o meni nedostojno izražala. (Prijazneje): Vidite, gospod sodnik, poskušajte vi enkrat živeti pet ali šest let z božjastno ženščino, boste videli, kako hitro bo z vašim mirom pri kraju.

Sodnik: Slišite, vi ste se danes opili! Če je vaša žena božjastna, ni še to noben razlog, da jo pretepavate.

Obtoženec: Če se revež kaj prečeti, ve to takoj ves svet. Bogatini pa urede svoje stvari med štirimi stenami. Jaz sem revež, stanujem v tesni sobici in sem prisiljen, da opravič zunaj, kar bi vi uredili v kabinetu. In za to je potem človek kaznovan! (Patetično): Taka je logika tega sveta!

Sodnik: Kako se pri vaši ženi javlja božjast?

Obtoženec (poučujoče): — Ne vem, kako bi vam to povedal. — Vsak božjastnik je zloben. To je psiholoza (psihiatra!) dognala.

Sodnik: Povejte mi po pravici, koliko vrčkov ste ga popili?

Obtoženec (bahavo): No, to pa lahko povem, vsak ga ne prenese toliko kakor jaz.

Sodnik (ironično): Že mogoče. Kaznujem vas s strogim ukorom. Prihodnjič pa glejte, da ne boste več tepli svoje žene.

Obtoženec: Nikdar več, raje se dam ločiti.

Sodnik (smehljaje): Ampak piti bi se lahko malo odvadili.

Obtoženec (se prikloni): Hvala lepa za nasvet, gospod sodnik.

Političen in gospodarski položaj v Varšavi.

V parlamenta je tihe in prazno. Dušča vročina poletnega dne vre skozi okna v dvorano, kjer dremajo redki poslanci. Pred kratkim je parlament sprejel načrt o izpremembi konstitucije in s tem končal četrletno debato. Palača na Parlamentarnej ulici se je še tisto noč pogreznila v molk in pokoj. Tuji javnost, ki se je skozi tri mesece razburjala in prepirla, se je oddahnila. Zmagala je

vlada nad parlamentom, volja Pilsudskega nad poljskimi strankami. Vlada ima sedaj široko pot do dejanj. Parlament je odstopil svoje pravice vladi, kakor je to zahteval Bartlov kabinet v imenu prospeha republike. Seveda bo javnost odselej še bolj pozorno sledila vsakemu koraku vlade, kajti od uspešnega delovanja vlade zavisi znanje javnosti v novo obliko konstitucije in notranji mir države.

— Letošnja žetev na Poljskem je izredno bogata. Imeli so pač v juniju in juliju krasno vreme s prav tropično vročino. Izvoz žita v inozemstvu prekaša letos glede količine vse dosedanje eksporte. Državna banka je določila poseben kredit v visokosti 20 milijonov zlatnikov za financiranje izvoza žita. Kredit je namenjen predvsem kmetovalcem, ki v zameno zastavijo svoje prideleke, kakor določa tozadevna ministr. odredba. Ogromni letošnji izvoz žita pa vpliva tudi na domači trg. V Varšavi na pr. imajo pomanjkanje moke, vsled česar credo eene kruha in peciva navzgor.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S krvavečim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je nesmiljena smrt pretrgala nit življenja moji nadse ljubljene soprogi in materi

MARLI GLIHA
(roj. Ivančič)

Umrla je dne 2. septembra t. l. ob 7.47 minut zvečer v bolnišnici v Indiana, Pa. v najlepši življenjski dobi 27. let. Bolehala je več mesecev, ali v postelji je bila samo en teden, predno je umrla.

V Ameriko je prišla pred šestimi leti sem na Homer City, Pa.

Pokojnica je bila rojena dne 9. julija leta 1899 na Rakeku. Pogreb se je vršil dne 5. septembra popoldne ob dveh.

Pokojnica je bila vedno veselega značaja ter pri vseh, ki so jo poznali, zelo priljubljena. To se je osobito pokazalo pri njenem pogrebu, katerega se je udeležilo veliko število njenih prijateljev raznih narodnosti. Bila je tudi članica društva št. 290 S. N. P. J., katerega članstvo ji je priredilo sijajen pogreb.

Na tem mestu izrekam najlepšo zahvalo vsem, ki ste mi stali na strani v času žalosti ter me tolažili v britkih urah. Najlepša hvala tudi vsem za darovane krasne vence in sveče svetilke, katere ste položili ob njeni krsti v zadnji požrtv.

Hvala tudi vsem onim rojakom, ki so dali svoje automobile na razpolago pri pogrebu.

Še enkrat prisrčna hvala vsem, ki ste mi količikaj pomagali in vsem, ki ste se udeležili pogreba in spremili mojo ljubljeno soprogo na mirodvor. Hvala tudi vsem, ki so čuli ob njenem mrtvaškem odru.

Tebi pa draga, mi soproga, ki si nas morala zapustiti v svoji prerani mladosti, kličemo Počivaj mirno in rahla naj ti bo tuja zemlja!

Žalujoči ostali:
Frank Gliha, soprog.
Mary in Silvi, hčerki.
Frank, sinček.

Filip in Frančiška Krašek, tast in tašča.

Mary Medić, sestra v Homer City.
Frank Ivančič, brat, v Lorain, O.
V starem kraju zapuščajo žalujočo mater, dve sestri, enega brata ter več sorodnikov.

Homer City, Pa. Box 227.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujete v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

ADVERTISE in GLAS NARODA

JADRANSKO PODUNAVSKA BANKA

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj, LJUBLJANA, Maribor in Split.

ČISTO JUGOSLOVENSKI ZAVOD

Delniška glavica Din 120,000,000
Vloge na hranilne knjižice in tekoče račune " 200,000,000

Na vloge plača najugodnejše obresti, nakazila izvršuje najhitreje in najtočneje.

Zahtevajte od Vašega bankirja, da Vam izda ček ali money order na

JADRANSKO PODUNAVSKA BANKA

ali pod njeno zaščito na 380 njenih vez in afilacij v Jugoslaviji.

Vaše pošiljke adresirajte:

JADRANSKO PODUNAVSKO BANKA
LJUBLJANA, JUGOSLAVIJA

NAJVEČJA PONUDBA VSEM! POŠLJITE SAMO \$1.

MOŽJE! Predstajte to čudovito ponudbo. Naročite danes krasno (21) kamensko uro s pozlačeno verižico in nožem ter dobite zastojni krasen fonograf in 6 pesmi. LE POMISLITE! Fonograf in šest pesmi z vsako uro, verižico in nožem tekom te velike 30 dnevne razprodaje.

Ura je v vseh ozirih prvovrstna. Obod je pozlačen ter ima dva umetniško okrašena pokrova ter garantirano za 25 let. Kolesje je najtanjše. Pristno (21) kamensko kolesje po železniškem vzorcu, naravno in zaljubeno, da bo kazalo pravičen čas. Vsako ura, da so železniške ure najboljše in ko jo boste enkrat imeli, se ne boste hoteli ločiti od nje za \$50.00.

Da vas seznanimo s to prvovrstno železniško uro po tako nizki ceni — samo \$12.95 — smo sklenili dati prvih 1000 oddajalcem fonograf in šest pesmi zastoj.

Fonograf je čudovit instrument, igra vse rekorde jasno in čisto, je močan ter je v prvovrstnem obodu. To je jako cenjeno darilo.

SAMO POŠLJITE \$1.00 s svojim imenom in naslovom, ostanek pa plačate, ko dobite to krasno (21) kamensko uro s pozlačeno verižico in nožem, brezplačen fonograf in šest pesmi.

Zadovoljstvo garantiramo ali pa vrnemo denar.

WESTERN MAIL ORDER CO.,
No. 2148 W. Chicago Avenue, Dept. 800 Chicago, Ill.

Jugoslovanska Kat. Jednota

v Ely, Minnesota

bratska podpora organizacija, ki ne meša niti vere, niti politike v svoja pravila in poslovanje.

Njeno premoženje znaša okoli \$900,000.00 in je po proračunu večakov več kot solventna.

Steje okoli 17,000 članov in članic v obeh oddelkih.

Njeno lastno glasilo "Nova Doba" izhaja tedensko in je do istega opravičen vsak član odraslega oddelka.

Člani J. S. K. Jednote se zamorejo zavarovati za \$250, \$500, \$1000, \$1500, ali \$2000 posmrtnine in \$1, \$2 ali \$3 dnevne bolniške podpore. Plačuje tudi odškodnine in operacijske podpore.

Za ustanovitev novega društva zadostuje osem novih kandidatov. Vsa nadaljna polajnila daje drage volje glavni tajnik J. S. K. Jednote: JOSEPH FISHER, ELY, MINNESOTA

HARMONIKE

Dobri igralci pravijo, da so stare KRANSKE HARMONIKE najboljše na svetu.

V zalogi imam 2 vrstne, 3 krat uglašene, nove in stare harmonike, prodajam po najnižji ceni.

Kot strokovnjak garantiram in vrnem denar, če ne boste zadovoljni, ali pa pošljem druge. Sprejemam vsakovrstne harmonike v zameno in jih popravim. — JOHN WEISS
614 Seneca Avenue, Brooklyn, N. Y.

SEZNAM KNJIG VODNIKOVE DRUŽBE

ki izidejo oktobra meseca.

1. Velika pratika za leto 1927.
2. Iz skrivnosti prirode — poljudno znanstveni spisi.
3. Juš Kozak; Beli mecesen — povesti.
4. Vladimir Levstik: Kladio pravice — povest iz vojne dobe.

Vsi oni, ki so plačali članarino, jih bodo prejeli po pošti naravnost iz Ljubljane. Natančen čas bomo že pravočasno poročali. Vsakdo, ki se je medtem morda selil, mora skrbeti, da bo knjige dobil na naslovu, ki ga je naznanil takrat, ko je plačal naročnino.

Mi smo posebej naročili par sto iztisov, da lahko ustrezemo tudi onim, ki še niso člani te družbe. Velika pratika, kakor vse ostale knjige bodo jako zanimive.

CENA 4 KNJIGAM JE

\$1.50

Pošljite z naročilom natančen naslov in potrebno svoto in poslati vam jih bomo poštne prosto, dokler zaloga ne pade.

Vsa tozadevna pisma naslovite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

AVSTRALEC

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "GLAS NARODA" priredil G. P.

47

(Nadaljevanje.)

— To vem in raditega ti moram povedati, da me to ne veseli. Svoje bogastvo lahko porabiš boljše in plodonosnejše kot s tem, da izpolnjuješ bedaste želje moje mame.

Ralf je zrl navzdol na njeno roko ter jo gladil, zatopljen v misli.

— Vidim, da imaš prav in v bodoče bom stavil tvoji mami mejo v denarnih zadevah. Zelo žal pa mi je, da si mi vzela lepo misel, da ti delam s tem veselje.

Zrla je prisrčno vanj.

— Dragi, kako naj se ti zahvalim za vso ljubezen?

— Težko in globoko je dihal.

— Ali ti ni nadležna moja ljubezen, Dagmar? — je vprašal pri-
tajeno.

— Kako moreš to vprašati? Tako mirno počivam v tvoji skrbi, v tvoji ljubezni.

— In vendar mi ne pustiš, da kaj storim zate. Sedaj si mi za-
nikala še to, da izpolnjujem želje tvoje matere. Ali ti res ne morem
izpolniti nobene srčne želje?

Zaupno se je naslonila na njegovo ramo ter gorko stisnila nje-
govo roko.

— Ali moraš res vedno doprinasati zame žrtve, da si zado-
voljen? Ali mi ne izpolnjuješ vsaki dan nešteto želja? Saj storiš vse,
kar mi moreš čitati iz iz oči.

— In vendar bi te enkrat rad prav posebno razveselil.

Zamišljeno je zrla predse. Nato pa se je ozrla k njemu navzgor.

— Vendar, — eno veliko željo bi imela.

— Povej mi jo, — je prosil.

Obotavljala se je. Ko pa je zrla v njegove prosoje oči, ga je po-
ložila ter se mu nasmehnila.

— Sedaj razumem, zakaj ti pravi tvoja mati tako pogosto: moj
deček. Ti si nerazumen deček, ki mi ne da miru.

Sedel je popolnoma mirno, čeprav je njegovo srce burno utri-
palo od razburjenja. Strašno težko bu je bilo ostati miren ter se ob-
vladati, da bi je ne prestrašil s svojo burnostjo.

— Povej mi to željo.

Vzdihnila je ter se nasmehnila.

— Čul jo boš. Hočem prositi pri tebi za svojo malo sestro, dragi
Ralf. Vsa ta poloma očeta je postala uboga deklica in mogoče se bo
nekega dne razbila srca njenega srca na tem uboštvo. Vsa ta poloma
ti stavljam naslednji predlog: Kar moraš mami na pameten način
odreči in kar hočeš žrtvovati prostovoljno, — naloži za Loto. S tem
boš utvaril dosti več blagoslova. Mama zapravlja denar, a za Loto
bo mogoče nekoč temelj njene sreče. In s tem bi me zelo, zelo osre-
čil, ker močno ljubim svojo malo sestrico ter vem, da je vredna mo-
je ljubezni.

Položil je svojo roko krog nje ter jo privil k sebi.

— Drago srce, to je krasna misel. Sedaj boš obdonovala mojo
odločnost napram mami Vse, kar odrečem njej, bo naloženo za Lo-
to. Saj je tudi meni postala ljubša, mala sestra, s svojim zlatim sr-
cem ter veselim jezikom. Tudi moja mati jo je vzljubila, — skoro
tako rada jo ima kot tebe. Mati je sedaj srečna, ker ima tri otroke
mesto enega. V tebi in Loti vidi le dve ljubi hčerki, kateri ji je po-
darilo nebo. Lota sedi prav tako rada v sobici matere ter kramlja ž
njo kot ti ali jaz. Zanesi se nato, za bodočnost Lote bom skrbel jaz,
ker mi je v resnici sestra. Ali si sedaj zadovoljna z menoj?

— To sem vedno, — je odvrnila ginjeno in ker ju ni mogel vi-
diti noben človek, je potegnila njegovo glavo k sebi ter ga poljubi-
la na ustnici.

Zadržal je sapo, ker je ni smel prestrašiti. Zapazil je namreč,
da se je vedno plaho umaknila od njega, če je postal preveč ognje-
vit. Vsa ta poloma misel je se popolno memirno ter le poljubil iskreni ponu-
deni mu ustniti. Govoriti še dolgo ni mogel, ko je zopet mirno se-
dela ob njegovi strani, držeč njegovo roko v svoji.

— Kako srečna bi bila, kako nepopisno srečna, če bi mu mogla
nakloniti svojo ljubezen, — si je mislila Dagmar in lotilo se je hre-
penenja, ki je veljalo tako njeni lastni kot njegovi sreči.

*

Dagmar in Ralf sta s skupnimi silami izvedla, da naj se pra-
nuje njih poroko le v najožjem krogu. Gospa Lepograjka se je mo-
rala udati. Ralf ni več brezpogojno izpolnjeval njenih želja, izza
omenjenega pogovora z Dagmar. Mirno in določno ji je pojasnil,
da je določil zanjo določeno svoto, katere ne sme prekoračiti.

— Ne mislite, draga mama, da hočem skopariti, — ji je rekel.
— Izračunal sem, da lahko nadaljujete s svojim običajnim življe-
njem le s svoto, brez nepotrebnega trošenja. Kar je preko, boste
pogrešala brez bolečin, če vam povem, da bom enako svoto določil
vsako leto za Loto. Razvtega bo dobila Lota tudi primerno doto,
če se nekega dne poroči. Kot dobra mati se morate na korist hčerke
odpovedati brezsmiselnemu zapravljanju, kaj ne?

Ker je govoril mirno, a energično in ker ni hotela veljati za
sebično mater, ni preostajalo gospej Heleni nič drugega kot udati
se, čeprav ni bila v svojem srečnem zadovoljnja s tem, da se je morala
odpovedati marsičemu na korist hčerke.

Po njenem mnenju bi ne bilo treba skrbeti za Loto. Napravila
bo lahko dobro partijo, kot njena sestra. Ni pa si drznila dati izra-
za tem svojim mislim in vsled tega je ostalo pri njegovih določbah.
Lota ni imela nobenega pojma, kako ljubeznjivo je skrbela nje-
na sestra zanjo. Vesela je bila, da more ostati na gradu ter živeti
brezskrbno življenje.

Augusta meseca je smela Lota obiskati svojo prijateljico, Ha-
no Volin. Tam je moralo biti strašno lepo, sodeč po navdušenih po-
smih, katera je pisala Dagmar in v katerih je igral veliko ulogo po-
ročnik Volin.

Dagmar je tudi zadostila želji Lote, da napoti mamo, da pova-
bi Hano Volin. Spremljala naj bi Loto, če bi se slednja vrnila kon-
cem avgusta domov, da nastopi pozneje kot družica pri poroki Dag-
mar je seveda rada izpolnila te želje sestre.

Hans Volin, ki se je mudil doma na dopustu, je spremljal svo-
jo sestro in Loto, ker je imel isto pot v svojo garnizijo in ker je
bil njegov dopust itak končan dva dni pozneje. Ta dva dni je pre-
živel na gradu.

Hans in Hana Volin sta bila dva mična, naravna človeka in
Ralf jo je prijazno sprejel.

Hans Volin, ki bi najraje še nadalje ostal, se je zelo veselil, da
bo smel priti k poroki.

— Ali boste zopet dobili dopust za poroko? — je vprašala Lota.

Zamejal se je.

— Če ne bo drugače, bom padel pred polkovnikom na kolena,

— je odvrnil in pri slovesu sta si pogledala oba mlada človeka glo-
boko v oči.

Hana Volin je bila prešerna, vesela mlada deklica kot Lota in
ebe mladi deklici sta postavili grad malo na glavo.

Ko je bila Lota prvokrat sama z Dagmar po svojem povratku,
ji je rekla, da je bilo nebesko lepo pri Volinovi in da je Hans zlat
človek Dagmar ji je smeltijaje pogladila vroče lice.

— Torej je še vedno tvoj junak številka dve? — jo je vprašala.

Lota je zamišljeno prikimala.

— Da, Dagmar, najbrž ne bom prišla nikdar preko te druge
številke. Jaz sem strašno konservativna duša. Če bi moj prvi junak
tako reagiral, bi mu najbrž ostala zvesta. Ti pa veš, da manjka
medsebojnega učinkovanja, če se enostransko ljubi in končno mo-
ra ugasniti ljubezen, ki ne najde protiljubezni.

Dagmar je postala pozorna pri teh besedah svoje sestre. Kar
je rekla o ljubezni brez protiljubezni, je vzbudilo v njej nemiren
občutek. Morala se je vprašati, če ne bo ugasnila nekega dne tudi
ljubezen Ralfa, če ne bo našel pri njej nikak protiljubezni. Čutila
je, da bi nato izgubila nekaj, kar ji je postalo dragoceno in kar bi
bolesto pogrešala.

Odvrnila je svoje misli od tega predmeta.

— In kako je sedaj s številko dve? Ali obstaja potrebno med-
sebojno učinkovanje, da se prepriči ugasnenje tvojih občutkov? —
je vprašala smehljače.

Lota je prikimala ter se šegavo nasmehnila.

— Vse je tukaj, kar je treba za konserviranje mojih občutkov.

(Dale prihodnjič.)

Radivoj Rehar:

Dvomi.

Zgodi se včasih, da zdovimim

nad vsem in nad samim seboj in

da se z grozo v duši vprašam: ali

sem ali nisem? Ali sem in sem bil

jaz tisti, ki je gologlav in bosonog

dirjal po vasi in se drl, ker je

kradel sladkor in je bil tepen? —

Moje oči ne vidijo tistega paglav-
ca in tistega sladkorja in šibe invasi in moje roke ne morejo oti-
pati ne njega, ne vseh tistih slad-
kih in grenkih reči. Samo nekeje,

v nekem tajnem, neznanim kotu,

je skrit spomin, ki pravi, da je bi-
lo nekoč tako, nekoč — pred dav-
nimi, davnimi leti.Soba je polna soparnega vzduš-
ja. Od spredaj do zadaj se vrsteklopi in v vsaki sede fantki. Mla-
di so in tam zunaj je pomlad; pol-
na cvetja so zelena polja, polni

čara so samotni lesovi, življenje

vabi, kliče — oni pa so priklenje-
ni na ozke klopi, zajeti v soparnovzdušje in njihovi obrazi so ko ob-
razi stareev.

— Kdaj je bil rojen Napoleon?

— zahrešči bradat profesor pred

katedrom in fantek pred njim vz-
trepeče, kot bi ga ledena rokasmrti zgrabila za vrat in iz njego-
vega grla ni glasu.— Ne veš? — zahrešči vdru-
gi profesor. — Poberi se! Kljuko

dobiš!

Fantek gre in njegovi koraki

so podobni korakom zločince, ki

se bliža vislicam. Nad njim visi

strašna kljuka in rabelj-profesor

iztega roke. Še hip, dva in te straš-
ne roke bodo zdrobile njegov dro-
ben vratek.

Ali sem bil jaz tisti fantek, ali

nisem bil? Ali je sploh bila kdaj in

kje kaka soba s klopmi, z mladi-
mi starei, rabelj-profesorjem in

s kljukami, grozo in vsemi onimi

strašnimi rekviziti? In potem: Ali

je bil Napoleon sploh kdaj rojen?

Ali je sploh živel? Kako naj vem

vse to? Moje oči ga niso videle in

moje roke ga niso otipale in neko-

do je napisal debelo knjigo, da

Napoleona res nikdar ni bilo, da

ga je rodila samo fantazija, bolna

fantazija. Ali je bil — ali ga ni

bilo?

Ali sem bil jaz tisti, ki je jo-
kal, ker ga ni pogledala mlada

šolarica z zlatimi lasmi, modrimi

očmi in rdečo čepico na glavi? —

Ali sem bil jaz tisti, ki ji je pisal

solzava pisma in še bolj solzav-

pesmi? Ali je bila ona tista, ki

sem jo ljubil s prvo ljubeznijo in

— ali je sploh bila? Morda je to

samo nekoč in nekeje čitana zgod-
ba mladih res, pravljica, bajka, in

ni bilo nikoli ne nje ne zlatih las,

modrih oči in rdeče čepice na nje-
ni glavi.

In tista črnolaska z živimi oč-

mi, demonskim sree in demon-

skimi poljubi — ali je bila, ali je

ni bilo? In je bila vsa tista vihra-

va mladost, vse tiste sanje, so li

bile? Vsa hrepenenja, vsi upi, v

nade in tisoč bolečin in razočar-

anj, tisoč dvomov in obupov —

je mar bilo to, vse to?

In sem bil jaz tisti, ki so ga ob-

leklj v raztrgane in umazane cun-

je s svetlimi gumbi, ga postavili

v dolgo vrsto enakih in ga podili

po poteptanih pašnikih od jutra

do večera in so rekli, da je to po-

trebno domovini? In tista domovi-

na? Nikoli je nisem videl, nikoli

otipal, in tudi oni je niso, pa so

vendar rekli, da je in da zahteva

njen blagor, da sem oblečen v raz-

trgane in umazane cunje s svetli-

mi gumbi in da tekam od jutra do

večera po pohojenih pašnikih in

da se obračam samo tako in toli-

kokrat, kakor veleva njen ukaz in

bi ji škodovalo, če bi se obrnil pre-

več ali premalo. Za tisto domovi-

no, so rekli, je treba trpeti žejo in

glad, treba je za njo dovoliti u-

šem in steniam in bolham, da pi-

jejo mojo kri in treba je umreti,

tudi umreti, če ona hoče in ji je

to v korist. O, tista domovina, če

bi jo le enkrat videl, le enkrat o-

tipal, enkrat samkrat, pa bi rad

tekal in umrl in vse, vse karkoli

bi hotela, bi storil. Pa nisem je ne

videl, ne otipal, samo slisal sem, da

je umrla in da je ni več. Ali je bi-

la, ali je ni bilo? O, če bi vedel, če

bi vedel!

In — ali je bil, ali je bil tisti

narod, radi katerega so me pre-

ganjali, napadali, obrekovali in o-

pljuvali, ker rekli so — da narod

tako hoče. O, če bi ga mogel vide-

ti vsaj z enim očesom in otipati

vsaj z enim prstom, tisti narod, ki

je velel — ker tako so rekli — da

me morajo preganjati, napadati,

obrekovati in opljuvati; tisti na-

rod, ki jim je dal tak ukaz in tako

pravico. Tisti narod bi rad pozna-

rad bi mu pogledal iz oči v oči,

rad bi mu prožil desnico in mu iz-

razil svoje najgloblje sožalje.

Da, sožalje, kajti narod, ki je ta-

ko bolan, da ga samo pogled na

trpinčene ozdravi in obvaruje zle-

ga, je vreden sožalja. Pa še radi

nečesa bi mu izrekel sožalje, radi

tega namreč, ker se mora pokori-

ti služabnikom, katere si je izbral.

Pomislite vendar: narod si izbere,

sam si izbere, prosim — svoje slu-

žabnike, in če jih potem ne ubo-

ga, ga preganjajo, bičajo in oplu-

vajo — v njegovem lastnem ime-

nu. Nisem še videl tega naroda

in ne vem: je ali ni, toda če je,

mi je žal zanj in za njegovo ža-

lostno usodo. Ubogi narod!

Tako ne vem za tisoč stvari, ali

so, ali jih ni. Živim in ne vem, če

živim, ljubim in ne vem zakaj,

trpim in ne vem čemu, kajti jutri,

ko ne bo več življenja, ne ljubezni

ne trpljenja, bo vse, kakor da ni-

koli in nikdar ni bilo. Le eno je:

trenutek sedanjosti, neskončni

drobec večnosti, ki je brez začet-

ka in brez konca — ki je in ni...

Kraljevski grobovi odkriti na Argolisu.

Kakor poročajo, je odkril šved-
ski profesor arheologije Persson,
ki se bavi že dalj časa z izkopava-
njem starin na Grškem, tri kra-

ljevske grobnice. Po njegovi sodbi

so to grobnice iz 1600. leta pred

Kr. V grobovih so našli več zla-

tih skodelic, zlat pas, sestojec iz

65 verižnih členov, 5 bogato op-

remljenih mečev, večjo množino

brušenih dragocenih kamnov, sre-

brne vaze in drugo.

BARCELONSKÉ ZANIMI-
VOSTI

Barcelona, največje mesto Špa-
nije, šteje nad en milijon prebi-
valcev in ima prej francosko ali
mednarodno, kot pa tipično špan-
sko lice. Široke ulice s kavarnami,
ali kakor jih imenujejo Španci ba-
ri, ki imajo mize večinoma na uli-
cah, spominjajo na Pariz. Šele
zvečer, ko zadone po mestu špan-
ske melodije in katalonske pesmi,
se tuje zaveda, da je v Španiji.
Izrazito barcelonska posebnost je
katalonski narodni ples "Las sar-
danas", ki ga plešejo ob poznih
večernih urah osobito pa ob nede-
ljah popoldne po vseh večjih uli-
cah in parkih. Ta ples lahko pleše
neomejeno število plesalcev. Ve-
činoma pleše ta ples samo mladi-
na. Dekleta in fantje se primejo
za roke in napravijo krog. Potem
dvigne roke nad glavo in poska-
kujejo ob zvokih orkestra z noge
na nogo. Pogled na plesalce sredi
palm in solnčnih žarkov ali žare-
čih obločnic je čaroben. To je ka-
talonski narodni ples, ki ga nikjer
drugod na Španskem ne poznajo.

Druga atrakcija Barcelone so
priljubljene španske bikoborbe.
V Barceloni imajo ogromno are-
no, kjer je prostora za 30.000 oseb.
Popolnoma razprodano je redko,
do 80 odstotkov pa čisto. Pred za-
četkom bikoborbe se vsi udeleženci
predstavijo gledalcem. Po vrsti
prihajajo na areno capeadores,
picadores, banderilleros in tore-
ros. Pri vsaki predstavi ubijejo o-
bičajno šest bikov.

Najprej pridejo na vrsto cape-
adores, to so možje z rdečimi ali
rumenimi rutami, ki zelo spretno
skačejo po areni in dražijo bika.
To so neverjetno drzni in pogum-
ni ljudje, ki gledajo smrti mirno
v oči. Za njimi nastopijo trije jez-
deci z lesenimi kopji, ki imajo na
koncu železne konice. Njihova na-
loga je zbadati bika v trebuh. Če-
sto se pripeti, da bik konja napa-
de in prebode. Razmesarjenega
konja odstranijo takoj iz arene.
Ako je konj samo tekoč ranjen,
ga zabodejo, da se ne muči. Tret-
ji del programa izpolnijo banderil-
leros, možje s kratkimi palicami,
okovanimi z jeklom. Ti so štirje
in vsak mora zasadi bika svoje
kopje v vrat. Končno pride na vr-
sto torero. Ta usmrti bika z rapir-
jem po areni v rapirjem v hrbtu.
Navadno traja bikoborba do-
bre četrt ure.

Podnebje Barcelone je ugodno.
Kopanje v morju ni tako prijetno
kakor v drugih mestih. Tudi bar-
celonsko pristanišče ni posebno
prilačno. Pač pa je hrana v Bar-
celoni izborna. V najslabših res-
tavracijah postrežejo gostom z o-
kusnimi jedili. Dobro kosilo z vi-
nom stane 1 in pol do 2 pezeti. V
najboljših penzionih stane popol-
na oskrba 8 do 10 pezet dnevno.

Barcelona se razteza od morja
do